

Nyhedsbrev nr. 03 – Marts 2021

Indhold:

Nyhedsbrevs redaktør, Mødeaften leder (Øst)+(vest)
Arrangementer
Konkurrence
Månedens pinup: Peugeot Bébé
Nyt fra medlemmerne: Ikke noget i denne måned
Månedens nostalgiske tema: Antarctic Snow Cruiser 1939

Nyhedsbrevets redaktør: Lars Hartmann-Petersen
Telefon: 49 76 33 88, mobil: 40 13 07 40 eller mail: larshartmann@hotmail.dk
Mødeaften leder (Øst) Jørgen Sjøntoft
Telefon: 22 94 01 35, eller mail: ericavej39@gmail.com
Mødeaften leder (vest) John Andersen
Telefon: 75 93 17 85, eller mail: ja-ryesgaard@c.dk

Arrangementer:

Aftenmøde-Øst	9. marts
Kaffemøde i Grønholt	17. marts
Styrkeprøven i Sverige/Varberg	12. til 15 august

AFLYST
AFLYST
Mere herom senere

OBS: På grund af faren for coronasmitte, og fordi vi for tiden max må samles 5, har vi valgt at aflyse vore arrangementer i marts, og så må vi ellers se hvordan verden udvikler sig fremover. Men nu må vi da snart blive sluppet løs!

Nyhedsbrevet vil som vanligt blive udsendt omkring den første i måneden, selv om der jo ikke er så mange nyheder.

For lige at fylde Nyhedsbrevets side 1 er her nogle billeder fra Køreselskabets ture i de forgangne år. Så kan I jo prøve at huske hvornår det var:

Månedens konkurrence

Allan Hansen fra Bornholm har sendt os følgende input til den månedlige konkurrence:

"Vi prøver for øjeblikket at få lidt bedre styr på de første biler på Øen. Jeg har lagt mærke til, at der er nogen skarpe hjerner, der næsten altid kan finde ud af- eller ved noget om månedens køretøj. De kunne måske også give nogle interessante svar om de bornholmsk registrerede køretøjer.

Fotograf Soltau Sivertsen købte og hjemtog et luksus køretøj i 1905. Han gav den nette sum af 6000 kr. Se vedhæftede bladnotits fra maj 1905.

Næste billede er af selve bilen, hvor den kører ud af Nexø mod Balka ad landevejen. Det skulle så være en Lorraine-Dietrich årg. 1904/05, som havde tilhørt grev Ahlefeldt-Laurvig, der havde haft den i ca. 1 år jfr. notitsen i avisen. Efter dette skulle det så have været den første bil på Bornholm med bornholmsk registreringsnummer. Desværre kan vi ikke se nummeret på nogle af vores fotografier.

Jfr. andre avisartikler, så skulle Soltau Sivertsens bil være J 201 fremstillet af Dansk Automobilfabrik i 1904/05. Jeg tror at det er en 1905 model med 20 Hk. Se billedet. Formentlig ejet af Dansk Automobil Selskab og reg. her på Øen i 1910/11.

Løjtnant Fuglsang var her på øen det meste af 1911. Han reklamerede jævnligt med automobilkørsel. Fuglsang kom også kortvarigt med det allerførste køretøj i 1905, en fransk bygget Eugene Brillié 1904 med så vidt jeg husker 24 Hk. Han kom så igen i 1910/11 og ville igen forsøge sig med et busselskab her på Øen. Der var en del avisskriverier bl.a., at det ikke var noget at prakke bornholmerne gamle biler på, men lad det være hvad det vil."

Spørgsmål:

- Kender nogen noget til grev Ahlefeldts første biler bl.a. ovennævnte Lorraine-Dietrich?
- Kender nogen noget til J 201 - type og hestekræfter evt. årstal?

Svaret sendes til Lars på larshartmann@hotmail.dk senest 24.3. Præmien er æren.

Ållinge, 8. Maj.

Bilen

Kommer, som vi har bebudet, til Pinse, dog foreløbig i det mindste kun i et Eksemplar. „Dansk Automobilfabrik“ tral sig nemlig i sidste Øjeblik tilbage, da de havde kastet deres Øjne paa Langeland og Amager i Stedet for. Den Vogn, der første Pinsedag holder sit Indtog paa Bornholm som Rutevogn, er købt paa Automobilfabriken i København af Hr. Sivertsen i Hasle for 6000 Kr. Det er en Luksusvogn, som et Aars Tid, er benyttet af Grev Ahlefeldt-Laurvig, altsaa saa godt som ny. Den er 5 Fod bred, har et Rum til 6 Personer med Plads til 2 udenpaa. Hr. Sivertsen vil tage Vognprøven i København og selv være Vognstyrer. Ruten gaar foreløbig i Sæsonen fra Rønne om Morgenen over Hasle til Ållinge; herfra foretages en regelmæssig Tur til Rø og flere, bl. a. ogsaa til Almindingen, hvis der viser sig Trang til det. Tilbage til Rønne om Aftenen.

Efter Sæsonen er der projekteret et Par faste Ekstratoure om Ugen fra Ållinge til Rønne; ligeledes paa Dampskibsdagene Tur fra Rø til Hasle via Østbyerne, saa Københavnspassagererne ikke behøver at tage saa tidlig af Sted.

Sidste måneds konkurrence

Sidste måneds konkurrence gav 4 besvarelser fra Terkel Lund Ovesen og Kaj Berg Andersen fra Ålborg, fra Frank Studstrup fra Aarhus og fra Erik Nielsen fra Hørning.

Terkel skriver:

*"Er ret sikker på stedet, som er indkørslen til Hasserisvej 123 dengang Hasseris kommune i Aalborg. Bilen er jeg usikker på. De veltrænede herrer i bilen kender jeg desværre ikke, men vil prøve om jeg kan finde ud af det.
Bedste hilsner Terkel"*

Kaj Skriver:

*"Der er ganske rigtigt tale om en vej i Aalborg, hvor det bedre borgerskab holder til . Bilen holder tilsyneladende i indkørselen til Hasserisvej 123 (bemærk stopklodsen under venstre baghjul) Huset i baggrunden til venstre er Hasserisvej 134 "Det hvide hus", medens huset med den brede kvist i gavlen er Hasserisvej 132.
Desværre kan jeg ikke for nuværende klare navnet på bilen eller identificere personerne.
Med venlig hilsen Kaj Berg Andersen"*

Frank skriver:

"Februar konkurrence fotoet kender jeg tilbage fra sidst i 1960'erne. Jeg købte dengang et 13x18 aftryk efter original-negativet hos fotograf Johannessen, som var fotograf Heinrich Tønnies' efterfølger. Johannessen havde forretning i Nørregade i Aalborg, og jeg tror, at han - ud over de ca. 175.000 negativer fra Tønnies - også havde mange fra Fritz Karner. Så fotoet er sikkert taget af en disse to Aalborg-fotografer.

Billedet viser en tysk Stöwer D3 fra ca. 1920, formentlig fotograferet i midten af 1920'erne, da vognen havde nogle år på bagen. Stedet er indkørslen ved en stor og stadig eksisterende villa på Hasserisvej 123, Aalborg. I baggrunden til højre, på den anden side af vejen, skimtes den smukke villa 'Staun', tegnet af arkitekt Einar Packness.

*De syv herrer i bilen kender jeg desværre ikke, og heller ikke anledningen til forevigelsen. Et studium af vejviser, tingbog eller folketællingen fra 1921 kan sikkert sige noget om villaens ejer og dermed give et ledespår. En anden mulig kilde er Aalborg Stadsarkiv med fotografernes protokoller over bestillinger. Måske en opgave her i Corona-tiden?
Bedste hilsen Frank"*

Erik Skriver:

"I Februar Nyhedsbrevet er der et Konkurrence billede, med 7 herre i en åben turistvogn, taget på en kølig efterårs/vinter dag.

Bilen har et typisk Tysk karosseri fra tiden lige efter 1. Verdenskrig, og det er en Stöwer sandsynligvis fra perioden 1919-21. I den periode producerede fabrikken 4 modeller D3, D5, D6 og D7 sandsynligvis en af de to første, det to sidste var ret sjældne. Jeg tror det er en D5, den var lidt længere end D3 og havde også en større motor. Modellerne D5 og D6 lignede hinanden ret meget men der blev lavet mere end 10 gange så mange D5 som D6.

Hvis en eller anden husker at NAG i den periode havde næsten den samme kølerfacon som Stöwer, så skal man lige huske at Stöwer's kølermærke var ovalt mens NAG's var 3 sammenhængende sekskanter.

Stöwer blev dengang importeret af Rudolph Schmidt, og solgte væsentligt bedre end NAG på det Danske marked.

En pudsig detalje ved billedet er selvom bilen ser ud til at holde på nogenlunde flad grund, har en eller anden fundet det nødvendigt at ligge en sten bag baghjulet.

Med venlig hilsen Erik Nielsen"

Jeres ærbødige redaktør kan så bare glæde sig over de gode og rigtige besvarelser, og tilføje at billedet er fra 1923 og viser 7 uidentificerede herrer fra Aalborg Handelsstandsforening.

Og så er her lige et billede af huset på Hasserisvej 123, hvor de syv fede fyre poserer i deres Stöwer i indkørslen.

Månedens pinup

Marts' pinup er en 1913 Peugeot Bébé 6HP Type BPI to-sæders Tourer

Peugeot Bébé eller Baby blev produceret fra 1904 til 1916. Bébé Type 69 blev produceret fra 1904 til 1912 efterfulgt af Type BP1, som forblev i produktion indtil 1916.

I 1904 viste Peugeot Bébé på Paris Motor Show. Det var en moderne bil, der var lille, praktisk og til en meget lav pris. Den vejede kun 385 kg og målte kun 275 cm lang. Den var drevet af en enkeltcylindret 652cc motor, som gav en tophastighed på ca. 25 km/t.

Produktionen af bilen begyndte officielt i 1905 i Audincourt, og straks viste bilen sig populær. I det første år blev der solgt over 400 eksemplere, og det tegnede sig for 80% af Peugeots produktion. Efterhånden som årene gik, introducerede Peugeot nye teknologier til bilen, såsom tandhjulsstyring og en drivaksel i stedet for en kæde. Der blev gjort alt for at holde bilen så billig som muligt, så den kunne appellere til et meget bredt publikum.

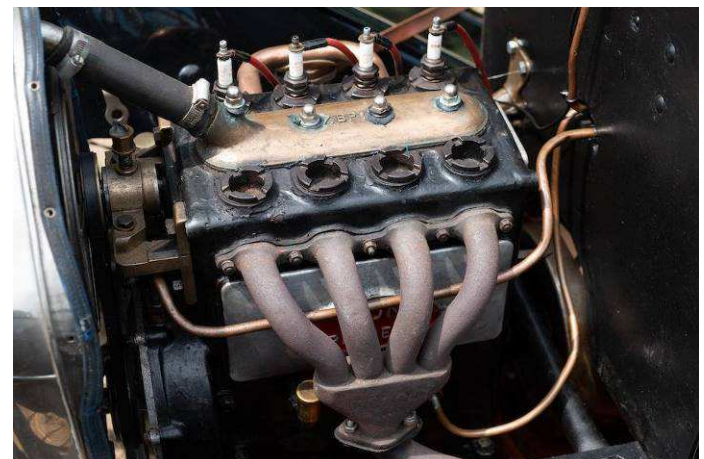
Tidligt i 1900'erne etablerede Ettore Bugatti et firma til design af biler på kontrakt. Han arbejdede med De Dietrich, Mathis og Deutz, inden han etablerede sit eget firma i Molsheim, Alsace, i 1909.

Produktionen af Bugatti-biler begyndte i 1910.

I 1911 designede Bugatti en to-sæders bil med en 855cc motor. En prototype af bilen blev bygget og vist til flere store producenter i håb om licensproduktion af designet. Den blev vist til det tyske bilfirma Wanderer og senere til Peugeot for det franske marked. Peugeot greb chancen og udstillede den på Paris Motor Show i 1912. Produktionen begyndte i begyndelsen af 1913 efter ophør af Type 69. Den fortsatte i produktion som Type BP1 indtil 1916, og blev den bedst sælgende Bugatti-designede bil med en produktion på 3.095 stk. Denne lille bil inspirerede producenter fra Tyskland, Frankrig og England til at skabe lignende små, billige biler. For at holde priserne lave monterede Peugeot i første omgang en 2-trins gearkasse, som senere blev erstattet af deres egen 3-trins gearkasse. Motoren var en Peugeot 4-cyl. rækkemotor, der gav beskedne 10 hestekræfter og en tophastighed på ca. 60 km/t.

Fortsættes på næste side:

Månedens nostalgiske tema:

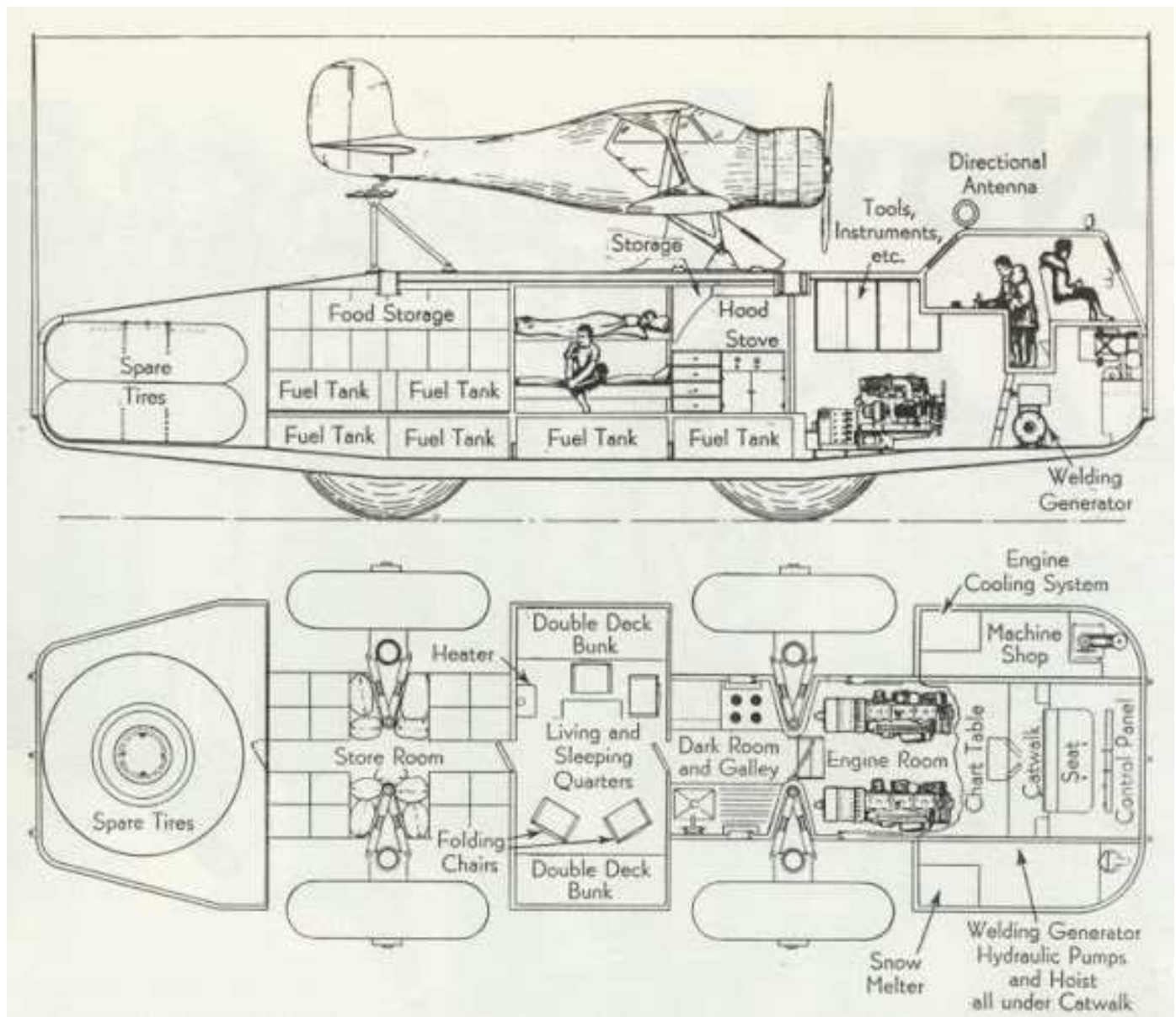
Og nu fra noget meget småt til noget meget stort og koldt. Det er et køretøj fra før 1940, og det har 4 hjul, så det må have vor interesse, selv om vi vel ikke lige kan få det ind i garagen, og selv om det heller ikke lige er til at få fat i.

Det er en "Antarctic Snow Cruiser" fra 1938/39, og det er den eneste.

Polarforskeren admiral Richard E. Byrd medbragte den på sin tredje ekspedition til Antarktis i 1939-40. Den var designet og konstrueret af Thomas C. Poulter, bygget i Chicago og finansieret af den amerikanske stat. Den var 16,75 m lang, 6,10 m bred og 4,50 m høj. Den vejede fuldt lastet 37 ton og var forsynet med to 150 hk Cummins dieselmotorer, der leverede strøm til fire elmotorer – en til hvert af de meget store hjul, som også uafhængigt kunne hæves og sænkes hydraulisk. Der var også styring på alle fire hjul. Rækkevidden fuldt lastet forventedes at være ca 8.000 km. Man medbragte også et fly til rekognoscering. I de gode gamle dage kunne man drømme stort!

Den mest succesfulde tur var 1.600 km fra Chicago til Boston med ca. 30 km/t. I Boston blev den lastet på det gode skib "North Star", hvorefter turen gik gennem Panamakanalen via New Zealand til basen "Little America" på Antarktis. Her blev køretøjet udloset under store vanskeligheder, hvorefter det straks sank dybt ned i sneen. Selv forsynet med dobbelte hjul og snekæder var fremdriften ringe, og den kørte, trods ihærdige forsøg, kun nogle få hundrede meter, før den blev opgivet og benyttet som stationær beboelse og laboratorie, indtil den helt forsvandt under sneen.

Sidst nogle så det store røde vidunder, var da man under en ekspedition i 1958 gravede sig ned til den. Her var den fuldt intakt, som den var forladt med gamle ugeblade og dybfrossen proviant. Om den stadig ligger til fri afhentning under mange meter sne, er en spændende tanke, men nogle mener dog, at det stykke isflage, som "Little America" lå på har revet sig løs og drevet til havs. Så ligger Snowcruiseren måske på havets bund.

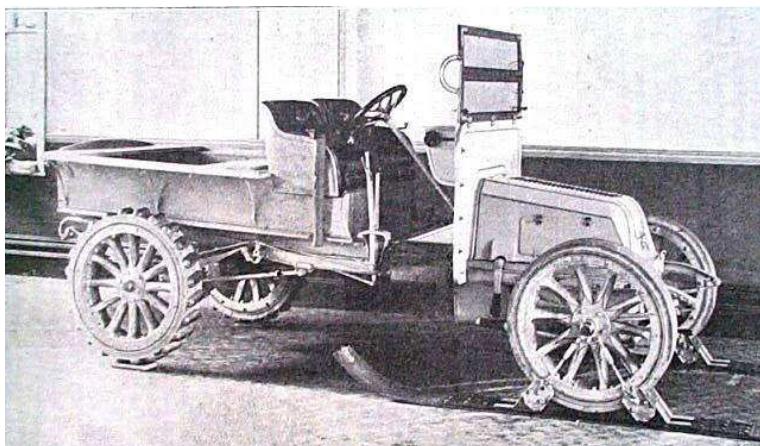
Fortsættes på næste side:

Fortsættes på næste side:

I øvrigt er Snowcruiseren ikke den første bil på Antarktis. Byrd medbragte to Fordvogne med ski foran og bæltetræk bagtil på sin første antarktisekspedition, og Ernest Shackleton medbragte allerede i 1909 en bil af skotsk fabrikat (Arrol-Johnston – se herunder). Ingen af bilerne var særligt anvendelige på Antarktis.

Bidrag modtages med tak!

Det vil glæde os meget, hvis du bidrager med billeder, historier, ideer, arrangementer, indslag o.l.

Med venlig hilsen Jørgen Sjøntoft og Lars Hartmann-Petersen

Bemærk!

Vedr. Nyhedsbrev: **Udsendes pr. mail** omkring den første i hver måned. Således kan vi være kontingentfri og holde strukturen så enkel som muligt (vedtaget på stiftende møde).

FORSIKRING

*Forsikringsforeningen
for Veterankøretøjer*

**Eneste
veteranforsikring
med overskuds
tilbagebetaling**

Telf. 39 10 11 50

gf-veteran@gf-forsikring.dk